

**Міністерство освіти і науки України
Хмельницька обласна рада
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Комунальний заклад вищої освіти «Вінницький
гуманітарно-педагогічний коледж»
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»**

**Сучасна дитяча та юнацька література:
реалії і перспективи**

*Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції*

15 квітня 2025 р.

Хмельницький – 2025

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
(протокол № 7 від 25 червня 2025 р.)*

Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна дитяча та юнацька література: реалії і перспективи». (Хмельницький, 15 квітня 2025 р.). Хмельницький: ХГПА, 2025. 202 с.

Рецензенти:

Каленюк Світлана, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського

Павлішена Людмила, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

У даному посібнику розкривається зміст основних літературознавчих термінів та понять, які характеризують специфіку художньої літератури, своєрідність літературного процесу як в українській, так і зарубіжній літературі.

© Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, 2025

ЗМІСТ

АНДРУШКО АНЖЕЛА. ВИДОВА, ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧНА, ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНА СПЕЦИФІКА ТА ФУНКЦІЇ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	7
БАТИЩЕВА ТЕТЯНА. ФУНКЦІОНУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У ТВОРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ ЗІРКИ МЕНЗАТЮК «ЯК Я РУЙНУВАЛА ІМПЕРІЮ»)	10
БОНДАРЄВА КАРИНА. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ ІРЕН РОЗДОБУДЬКО	13
БОРІСОВА КАТЕРИНА. ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ЩО ЧИТАЄМО?	15
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА. БІБЛІОТЕЧНИЙ КВЕСТ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД МОТИВАЦІЇ ДО ЧИТАННЯ СЕРЕД ШКОЛЯРІВ	18
ВАСИЛЕВИЧ ІННА, КОСТЮК ТЕТЯНА. МЕТОДИКА РОБОТИ З ТЕХНОЛОГІЄЮ «СТОРИТЕЛІНГ» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	21
ВАСИЛИШИН ОЛЕГ, ДОБЕРЧАК МАРІАННА. БОРИС ХАРЧУК У ПОЛКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ	28
ВЕРХНЯЦЬКА ОЛЕНА. КОНФЛІКТ ПОКОЛІНЬ ТА ЕВОЛЮЦІЯ БАТЬКІВСЬКОЇ ЛЮБОВІ В РОМАНІ ЧАРЛЬЗА ДІККЕНСА «ДОМБІ Й СИН» (ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ)	31
ВІРСТА СВІТЛАНА. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОГО ЦИКЛУ	34
ВОЛКОВА КАТЕРИНА. ФІЛОСОФСЬКА СПРЯМОВАНІСТЬ КАЗКИ АНТУАНА ДЕ СЕНТ-ЕКЗЮПЕРІ «МАЛЕНЬКИЙ ПРИНЦ»	37
ГАВРИЛЯНЧИК АННА. СУЧАСНІ МОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	40
ГЛАДКА ІРИНА. МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ДРАМАТУРГІЇ (НА МАТЕРІАЛІ П'ЄСИ АНАТОЛІЯ КРИМА «ШУРИ-МУРИ»)	43
ГОНЧАР АННА. ЯК СЕРІАЛИ ЗМІНЮЮТЬ НАШЕ УЯВЛЕННЯ ПРО ЛІТЕРАТУРНІ ТВОРИ	48
ГРОМОВА ЮЛІЯ. ФЕМІНІСТИЧНІ НАРАТИВИ У ПІДЛІТКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ	51
ДАВИДЧЕНКО ІННА. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА: САМОБУТНІЙ ФЕНОМЕН В ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРИ	54
ДЕМИДЮК ДАРИНА. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ ПІДХОДИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	57
ЗЮЗИНА ОЛЕКСАНДРА. РОЛЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В	

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПАЛІТРИ ДИТЯЧОГО ЧИТАННЯ	60
КАЧАК ТЕТЯНА. СУЧАСНІ УКРАЇНСЬКІ ІСТОРИКО-ПРИГОДНИЦЬКІ ПОВІСТІ ТА РОМАНИ ДЛЯ ЮНИХ: КЛАСИФІКАЦІЯ	63
КОМАР РУСЛАНА. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД СТИМУЛЮВАННЯ ВИВЧЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ	66
КОНДРАТЮК СОФІЯ. ПСИХОЛОГІЧНА МОТИВАЦІЯ ВЧИНКІВ ГЕРОЯ У ПОВІСТІ ІРЕН РОЗДОБУДЬКО «АРСЕН» ЯК ВИЯВ ГЛИБОКОГО ВНУТРІШНЬОГО КОНФЛІКТУ	70
КРИЩУК ВАЛЕНТИНА. СЕМАНТИЧНА СПЕЦИФІКА ОНІМІВ У ПОВІСТІ-КАЗЦІ «ДИВОВИЖНІ ПРИГОДИ В ЛІСОВІЙ ШКОЛІ» ВСЕВОЛОДА НЕСТАЙКА	75
КУРЛЯНЦЕВА ІННА. АВТОРСЬКА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ХРИСТІЯНСЬКО-РЕЛІГІЙНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ У КАЗЦІ ІГОРА КАЛИНЦЯ «ВЕРТЕП МАЛЕНЬКОГО ХЛОПЧИКА»	81
ЛАБУТІНА МАРІЯ. МЕТОДИ ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ: ПЛЕЙКАСТ, СТРІЧКА-ЧАСУ ТА КІНОСТРІЧКА, ІНСТАГРАМ-СТОРІНКИ ЛІТЕРАТУРНОГО ГЕРОЯ	83
ЛЕГЕНЧУК ОЛЕКСАНДРА. ТЕНДЕНЦІЇ ЖАНРОВОГО СИНТЕЗУ ПРИГОДНИЦЬКО-ПЕРИПЕТІЙНОГО СЮЖЕТУ Й КАЗКОВОГО ЗМІСТУ В ПОВІСТІ-КАЗЦІ ЛАРИСИ ПИСЬМЕННОЇ «ТАМ, ДЕ ЖИВЕ СИНЯ ЛАСТІВКА»	86
ЛУКАШЕНКО СОФІЯ. ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ КАЗОК	90
МАСЛО ОЛЬГА, ВАСЯНОВИЧ НАДІЯ. ТЕХНОЛОГІЇ АКТИВНОГО НАВЧАННЯ ЩОДО ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 035 ФІЛОЛОГІЯ	92
МАХОВСЬКА СВІТЛАНА. ПРОБЛЕМА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДИТИНИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ ОКСАНИ РАДУШИНСЬКОЇ «ЩОДЕННИК СЛАВКА ХОРОБРИКА»)	96
МИХАЙЛОВСЬКА ОЛЕНА. ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ РОМАНУ МАРИНИ ПАВЛЕНКО «ЩОДЕННИК ЗАКОХАНОЇ ІДІОТКИ»	100
НІКІТОВА ІННА. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ДРУЖБИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СЕРІЇ ДИТЯЧИХ ПРИГОДНИЦЬКИХ ОПОВІДАНЬ ПИСЬМЕННИКА-ЕМІГРАНТА ДМИТРА НИТЧЕНКА	107
ОЛЕКСЮК ОЛЕКСАНДРА. ЯК ЗМІНИЛИСЯ ЛІТЕРАТУРНІ УПОДОБАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ У ХХІ	116
ОСАПАТЕНКО ВЕРОНІКА, КАЛЕНЮК СВІТЛАНА	

СПЕЦИФІКА СЛЕНГОВОЇ ЛЕКСИКИ В МОЛОДІЖНОМУ МОВЛЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ О. ДУМАНСЬКОЇ «ШКОЛЯРКА З ПЕРЕДМІСТЯ»)	119
ОСТАПЧУК ВАЛЕРІЯ. ТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ НА УРОЦІ ВИВЧЕННЯ ТВОРУ ЯРОСЛАВА СТЕЛЬМАХА «МИТЬКОЗАВР ІЗ ЮРКІВКИ АБО ХИМЕРА ЛІСОВОГО ОЗЕРА» У 6 КЛАСІ	124
ПАВЛІШЕНА ЛЮДМИЛА. МІФОПОЕТИЧНИЙ ЧАСОПРОСТІР У ПОВІСТІ ОЛЕКСІЯ ГЕДЕОНОВА «КИЇВ. ЗВІР ДЛЯ ДІНИ»	128
ПЕТРЕНКО ДАРІЯ, КИКИЛИК АЛІНА. РОЗВИТОК МОВЛЕННЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	134
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ІЛЬЧЕНКО АНЖЕЛА. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДИТЯЧОГО СПРИЙНЯТТЯ РЕАЛЬНОСТІ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	137
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, КУЗЄВА СОФІЯ. АНАЛІЗ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ ГОЛОВНИХ ГЕРОЇВ У РОМАНАХ ДЖОНА ГРІНА	140
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ПОХИЛЮК АНАСТАСІЯ. ТВОРЧІСТЬ МАРІЇ МАТІОС В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	143
ПРИЙМАЧУК КАТЕРИНА. ТЕНДЕНЦІЇ ЖАНРОВОГО СИНТЕЗУ ДЕТЕКТИВНОГО СЮЖЕТУ Й КАЗКОВОГО ЗМІСТУ В ПОВІСТІ-КАЗЦІ «НОВОРІЧНА ІСТОРІЯ ПРО ДВЕРІ, ЯКИХ НЕМА, І ПРО ТЕ, ЯК ІНОДІ КОРИСНО ПОМИЛЯТИСЯ НОМЕРОМ» ІРИНИ ЖИЛЕНКО	146
ПРОВОРНА ІННА. ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧНЕ РОЗМАЇТТЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ	150
РИЛЬЦЕВА СОФІЯ. ХУДОЖНІЙ СВІТ НОВЕЛИ ІРИНИ САВКИ «РІЗДВО П'ЯТДЕСЯТ П'ЯТОГО»	153
РОГУЛЯ КАТЕРИНА. МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО- ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ОПОВІДАННЯ ОКСАНИ САНАТОВИЧ «ПАНІ БУДЬЛАСКА ТА ВУЙКО ПАМПУЛЬКО»	155
РОМАНОВА ІРИНА. ЧАС І ПРОСТІР У НОВЕЛІ ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ «ОМНЯЦАЙ»	158
СЛІВІНСЬКА МАРІЯ. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ОПОВІДАННЯ «ВЛАСТИТЕЛЬКО, ЗАХИСТИ!» ОЛЬГИ САЛІПИ)	160
СЛЮЗКО ВАЛЕНТИНА. ЗАСОБИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	163
СТАРОСТЕНКО ВЕРОНІКА. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ	

ВИВЧЕННЯ ПРИГОДНИЦЬКО-ДЕТЕКТИВНОЇ ПОВІСТІ «ТАЄМНИЦЯ КОЗАЦЬКОЇ ШАБЛІ» ЗІРКИ МЕНЗАТЮК	167
СУБОТОВСЬКА МАРІЯ, ШЕМЕТ ОЛЬГА. ФОРМИ І МЕТОДИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	170
ФІЛІНЮК ВАЛЕНТИНА. ЛІНГВОПОЕТИКА ЛІТЕРАТУРНИХ КАЗОК НАТАЛІЇ ПОЛІЩУК (НА МАТЕРІАЛІ ЗБІРКИ «ДОБРІ ДІТИ»)	174
ЦИБУЛЬКО АНГЕЛІНА. ТВОРЧІ ВИМІРИ Й ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ	178
ЧАЙЧУК ДАНА. ХУДОЖНЄ ВТІЛЕННЯ ФІЛОСОФІЇ ЖИТТЯ У РОМАНІ Д. ДЕФО «РОБІНЗОН КРУЗО»	182
ШВЕЦЬ ТЕТЯНА. ГУМОР ТА ІРОНІЯ ЯК НАРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ У ТВОРЕННІ СЮЖЕТНО-ОБРАЗНОЇ ПАРАДИГМИ ЗБІРКИ ОПОВІДАНЬ ЮРІЯ НІКІТІНСЬКОГО «ДИВНІ ПРИГОДИ (НЕ) ДИВНОЇ ВЧИТЕЛЬКИ»	187
ШИЛПУН АНАСТАСІЯ. СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ПЛАТФОРМА ДЛЯ ПРОМОЦІЇ ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	194
ШПОРТУН ІВАННА. РОЛЬ ЮНАЦЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ У СТАНОВЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОГО САМОУСВІДОМЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	197
ЯРМІЙ АНГЕЛІНА. СИМВОЛІКА ОБРАЗУ В ПОЕЗІЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА	200

Список використаних джерел:

1. Зарубіжна література (профільний рівень): підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / О. О. Ісаєва, Ж. В. Клименко, А. О. Мельник, О. К. Бицько. — К. : УОБЦ «Оріон», 2019. — 304 с.
2. Майкл Грін Дж. В пошуках Аляски : Роман; пер. з англ. Віри Назаренко. Київ : Видавнича група КМ-БУКС, 2017. 288 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/John_Michael_Green/V_poshukakh_Aliasky.pdf (дата звернення: 03.03.2025).
3. Майкл Джон Грін. Провина зірок / переклад Віри Назаренко. 44 с. URL: <file:///C:/Users/ninak/Downloads/hrin-dzhon-maykl-provyna-zirok9158.pdf> (дата звернення: 03.03.2025).

Похилюк Олена,

кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри української
філології Комунального закладу вищої
освіти «Вінницький гуманітарно-
педагогічний коледж»

Похилюк Анастасія,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 014 Середня
освіта (Українська мова і література)
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний
коледж»

ТВОРЧИСТЬ МАРІЇ МАТІОС В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Сучасна українська література перебуває на етапі переформатування, формування нових стильових манер, характеризується появою оригінальних мовно-стильових засобів зображення художньої дійсності, розширенням спектру жанрових різновидів, збагаченням палітри сучасних майстрів пера, що неодмінно повинно бути відображене в курсі української літератури для загальної середньої та профільної школи. Особливе місце в українській літературі постпостмодернізму належить постаті Марії Матіос, оскільки її проза, на думку сучасних критиків літератури, є своєрідним й оригінальним явищем [2, с. 228].

На основі аналізу програм з української літератури для 10-11 класів, рекомендованих Міністерством освіти та науки України, констатуємо, що за рівнем стандарту Р. Мовчан в переліку творів для додаткового (самостійного) читання рекомендує такі твори М. Матіос: «Армагедон уже відбувся», «Москалиця» та ін. [5, с. 40]. Г. Усатенко та А. Фасоля в програмі для 11 класу профільного рівня в розділі «Посмодернізм і постпостмодернізм»

рекомендують вивчати такі теми: «Марія Матіос, «Триєдина перспектива (цикл); «Прості вірші» (цикл) – поезія як прояв сильної жінки у сучасному світі, яка може залишатися жіночною» [4, с. 48], «Марія Матіос, «Майже ніколи не навпаки» – сімейна сага в новелах. Міфологічні витoki в романі. Біблійні алюзії та їхня роль. Особливості оповіді і характеротворення» [4, с. 49].

Автори програми рекомендують під час опрацювання зазначених тем сформулювати в здобувачів освіти комплекс компетентностей:

«Предметні компетентності»

Учень / учениця:

знає про постмодернізм як продукт постіндустріальної епохи; визначає та характеризує стильове розмаїття, експериментаторство, пошуки нових форм і нових тем; називає і вміє розрізняти представників українського постмодернізму та їхні твори; аналізує обрані твори щодо жанрово стильової та ідейно-тематичної специфіки; знає і може схарактеризувати особливості постмодерної поетики обраних творів.

Загальнонавчальні компетентності

Учень / учениця:

знаходить необхідну інформацію у підручнику й інших друкованих і електронних джерелах, критично осмислює її, виокремлює головну і другорядну) (К 3); згортає і розгортає текстову інформацію, аналізує, систематизує й узагальнює її, представляє у формі таблиці, схеми тощо і навпаки (К3, 6);

визначає межі власного знання і не-знання, відрізняє нове знання від уже відомого (К 6); висловлює міркування з приводу змісту твору, порушених проблем, проводить аналогії із сучасним життям (К 1, 8, НЛ-2); вказує на прояви національного мислення, світовідчуття в характерах героїв (К 8); веде діалог із текстом (автором, героями): задає запитання, прогнозує зміст тощо;

с.49 дискутує на літературні та публіцистичні теми, критично ставиться до висловлених думок (К 1); визначає роль прочитаного для особистісного і читацького розвитку (К 8);

Емоційно-ціннісне ставлення

Учень / учениця:

усвідомлює і може пояснити зв'язок української постмодерної літератури із суспільно-політичними процесами в Україні, а також зі зміною естетичних ознак і проявів у світовій культурі і мистецтві кінця ХХ – поч. ХХІ ст. [4, с. 48-49].

Крім того, в Додатку 2 до вищепроаналізованої програми в списку творів для самостійного читання натрапляємо на твори М. Матіос «Солодка Даруся», «Нація» [4, с. 57].

На нашу думку, вчителям варто особливу увагу звернути на роман «Солодка Даруся», оскільки йому притаманні новаторські мовні експерименти, сутність яких полягає в сміливому поєднанні в тексті художнього твору різноманітних лексичних одиниць, широкому вживанню фразеологізмів і паремій, що, на думку К. Сізової та С. Сошенко, дозволяє використовувати

його як цікавий матеріал, наприклад, для інтегрованих уроків української мови й літератури [3, с. 215].

С. Жила та О. Лілік зауважують, що «роман Марії Матіос «Солодка Даруся» – оригінальне явище в нашому мистецькому житті. Він і за будовою, і за внутрішньою трагедійною напругою, і за структурою розкриття образів є неповторним. Письменниця виступила новаторкою, увівши новий жанр роману-драми в українську літературу. Читачів зачаровує майстерне поєднання двох шарів оповіді – літературної й діалектної, позначених елементами кінематографічності й драматургійності» [1, с. 178].

С. Жила та О. Лілік пропонують опрацьовувати роман «Солодка Даруся» у формі читацької конференції за таким планом:

1. Вступне слово вчителя. Мета і завдання конференції. Авторка «Солодкої Дарусі». Резонанс її прозової творчості в Україні, світі.
2. Особливості жанру твору. Епічно-драматична організація тексту.
3. Роман «Солодка Даруся» – цікаве явище в нашому мистецькому житті: філософський і психологічний художній аналіз руйнації підвалин буття української нації.
4. Проблеми порушені у творі: загальнолюдські, філософські, політичні (держава і народ), соціальні, морально-етичні.
5. Аналіз сюжету роману. Співвідношення сюжету і фабули. Сюжетно-подієвий каркас твору. Сюжетний час і місце розгортання подій. Розбіжність між фабулою та сюжетом.
6. Образ Солодкої Дарусі. Трагедія Дарусі – трагедія України.
7. Образи Івана Цвичка, Михайла, Матронки.
8. Символічні образи твору – ключі до прочитання глибинних пластів роману (тройка ружа, Михайлове чудо, колісниця, засохла ружа тощо).
9. Доведіть, що сім'я Михайла Ілашука була побудована на чистій шляхетній, мудрій любові. Хто, на вашу думку, винен у розвалі цієї родини?
10. Аналіз позасюжетних елементів роману: описи, ліричні відступи, монологи, діалоги.
11. Особливі секрети творчості Марії Матіос. Мова твору.
12. Марія Матіос про свою «Солодку Дарусю». Місце роману у творчості письменниці та літературному процесі.
13. Оцінні судження критиків і літературознавців про «Солодку Дарусю».
14. Інсценізація «Допит Дарусі» (Дійові особи: Даруся, офіцер у галіфе – кат Матронки, майор Дідушенко, Михайло і Матронка).
15. Вікторина за романом.
16. Мої враження від прочитаного твору.
17. Підсумки читацької конференції [1, с. 190-191].

Форма читацької конференції, на нашу думку, найбільше відповідає віковим особливостям здобувачів освіти 11 класу та сприяє розкриттю їх індивідуальних зацікавлень, формуванню у них дослідницько-пошукової, мовленнєвої, літературознавчої компетентностей та розвиває їх критичне мислення. А прийоми коментування літературно-критичних матеріалів, добору

аргументів, кола думок, дискусії, інсценізації, вікторини вдало сприятимуть досягненню мети читацької конференції та урізноманітнять види навчальної діяльності здобувачів.

Список використаних джерел:

1. Жила С. О., Лілік О. О. Вивчення історичних творів у школі: посібник для вчителя. Чернігів: ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка, 2014. 208 с.
2. Привалова С. П. Вивчення роману Марії Матіос «Солодка Даруся». Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. №3 (137), 2018. С. 227-234.
3. Сізова К., Сошенко С. Інтегровані уроки української мови та літератури на матеріалі твору Марії Матіос «Солодка Даруся. Український педагогічний журнал. № 4. 2021. С. 214-221.
4. Українська література. Програма для 10-11 класів. Профільний рівень / автор. кол.: Г. О. Усатенко, А. М. Фасоля. Київ, 2017. 66 с.
5. Українська література. Програма для 10-11 класів. Рівень стандарту / голова робочої групи Р. В. Мовчан. Київ, 2017. 40 с.

Приймачук Катерина

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Науковий керівник: **Швець Т.В.,**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури

ТЕНДЕНЦІЇ ЖАНРОВОГО СИНТЕЗУ ДЕТЕКТИВНОГО СЮЖЕТУ Й КАЗКОВОГО ЗМІСТУ В ПОВІСТІ-КАЗЦІ «НОВОРІЧНА ІСТОРІЯ ПРО ДВЕРІ, ЯКИХ НЕМА, І ПРО ТЕ, ЯК ІНОДІ КОРИСНО ПОМИЛЯТИСЯ НОМЕРОМ» ІРИНИ ЖИЛЕНКО

Поєднання жанрових ознак казки та детективу – цікавий та перспективний літературознавчий феномен. На перший погляд, ці два жанри здаються діаметрально протилежними: казка з її фольклорними витоками, магією та умовною мораллю, та детектив з його раціоналізмом, логікою розслідування та прагненням до розкриття злочину. Проте, сучасна література все частіше демонструє їхню плідну взаємодію, породжуючи унікальні художні світи та наративні стратегії.

Окреслимо ключові ознаки кожного жанру окремо. Казка традиційно характеризується фольклорним корінням, усною традицією передачі з покоління в покоління. Важливим елементом є магія, наявність чарівних предметів, істот, подій, що порушують закони природи. Казка відзначається умовністю, відсутністю чіткої прив'язки до реального часу та простору, а також чорно-білою мораллю, чітким розмежуванням добра і зла та перемогою